

16 EGYÉB ÜZEMI KÖRÜLMÉNYEK

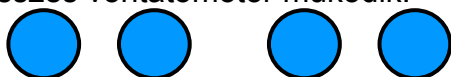
16.1 Hibák kezelése a képernyőinformációk segítségével

16.1.1 Vontatómotor kiesés (üzemképtelenség)

A villamosfék levegősfék együttműködése

Az összes vontatómotor működik:

Üzemi villamosfék

Gyorsfékezés

Egy vontatómotor kiesésével:

Üzemi villamosfék

Gyorsfékezés

Egy vontatómotor kiesése esetén a szabályozás a megmaradt vontatómotorokkal továbbra is változatlan villamos fékerő kifejtését biztosítja.

Két vontatómotor kiesésével egy forgóvázban (Utánfékezés „1”-állásban):

Üzemi villamosfék

Gyorsfékezés

Féknem: R P vagy G.

Két vontatómotor kiesésével egy forgóvázban (Utánfékezés „0”-állásban):

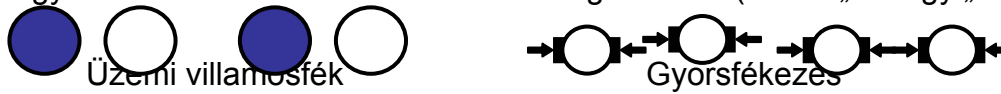
Üzemi villamosfék

Gyorsfékezés

Féknem: R P vagy G.

Egy - egy vontatómotor kiesésével mindkét forgóvázban (Utánf. „1” vagy „0”-állásban):

Féknem: R P vagy G.

A vontatómotor üzemben, villamosfék hatásos (38 kN/v.motor).

A vontatómotor üzemben, villamosfék hatásos (50 kN/v.motor).

A vontatómotor kiesett, nincs villamosfék a motornál.

Levegős fék működik.

Meghatározott hibák esetén a hajtásban egy vontatómotor vagy egy forgóváz leselejteződik. Ekkor a megfelelő kerékpároknál a villamosfék hatástalan. Egy vagy több vontatómotor kiesése esetén az adott forgóvázban gyorsfékezés esetén a levegősfék hatásos. Miután a levegősfékként tárcsafék van beépítve, ahol a termikus túlterhelődésnek nincs veszélye, ezért az adott forgóváznál a levegősfék kiiktatása nem szükséges.

Egy vontatómotor kiesése esetén a terhelhetőség 25 %-al, forgóváz kiesése esetén 50 %-al csökken.

16.1.2 Képernyő kiesése (üzemképtelensége) az elfoglalt vezetőfülkében

Általános tudnivalók

Ha a képernyő az elfoglalt vezetőfülkében kiesik (üzemképtelen), a hibakijelzés továbbiakban nem lehetséges. Ekkor általában a szöveges bemondás is üzemképtelen. A vonatadat és egyéb adatok bevitele sem hajtható végre.

Teendők

Először a képernyőt a vezérlési automata (LSS) le-, majd felkapcsolásával meg kell próbálni újraindítani. Amennyiben ez nem jár sikerrel, az automatikus menetszabályozás be-, és kikapcsolásával a szöveges bemondás működését kell lepróbálni.

A szöveges bemondás működőképes:

- Folytatni az utat.
- Amennyiben szöveges bemondás hibát jelez, hibaelhárítást a következő alkalmas helyen (megállásnál) a másik vezetőfülke képernyőjén kell végrehajtani. A másik vezetőfülkében a képernyőt a „pont(.)”-os érintőgombbal majd az „1”-es érintőgomb egymás után 4-szeri megnyomásával kell bekapcsolni.
- **Figyelem!!!** A másik vezetőfülkében a képernyőt ne az irányváltó kapcsoló karjával kapcsoljuk be, hogy a már bevitt vonatadatok megmaradjanak!

A szöveges bemondás nem működik:

- Folytatni az utat, amíg a mozdony zavartalanul vontatni képes.
- Ekkor a moduláris kijelző (MFA) jelzéseire fokozottan kell figyelni.

A képernyő vezérlési automatájának le-, és felkapcsolásakor a képernyő üzemképtelen marad, a bevitt vonatadatok elvesznek és csak a tartalékadatok felhasználásával lehet az utat folytatni. A tartalékadatokat az irányváltó kapcsoló legalább 10 másodperc időtartamban való „R” (hátra) irányba kapcsolásával lehet aktiválni.

16.1.3 A képernyő kiesése (üzemképtelensége) mindkét vezetőfülkében

Általános tudnivalók

Amennyiben a képernyő mindkét vezetőfülkében használhatatlan, úgy hibainformáció megjelenítése továbbra már nem lehetséges. Ekkor általában a szöveges bemondás is üzemképtelen. A vonatadat és egyéb adatok bevitele sem hajtható végre.

Teendők

Először a képernyőt a vezérlési automata (LSS) le-, majd felkapcsolásával meg kell próbálni újraindítani. Amennyiben ez nem jár sikerrel, az automatikus menetszabályozás be-, és kikapcsolásával a szöveges bemondás működését le kell próbálni.

A szöveges bemondás működőképes:

- Folytatni az utat, annak ellenére, hogy a szöveges bemondás hibát jelez, addig közlekedni, amíg a mozdonnyal vontatni lehet.

A szöveges bemondás nem működik:

- Folytatni az utat, amíg a mozdony zavartalanul vontatni képes.
- Ekkor a moduláris kijelző (MFA) jelzéseire fokozottan kell figyelni.

A mozdony védelmi rendszere úgy van kialakítva, hogy minden üzemmódban saját rendszereit megóvja a meghibásodástól (pl. melegedés). Ezért az út folytatása megengedett addig, amíg a mozdohnál a vonóerő kifejthető.

A mozdony korlátozott üzemképessége úgy, mint a szöveges bemondás működésképtelensége esetén intézkedni kell a végállomáson a mozdony lecserélésére.

A képernyő vezérlési automatájának le-, és felkapcsolásakor a képernyő üzemképtelen marad, a bevitt vonatadatok elvesznek és csak a tartalék adatok felhasználásával lehet az utat folytatni. A tartalékadatokat az irányváltó kapcsoló legalább 10 másodperc időtartamban való „R” (hátra) irányba kapcsolásával lehet aktiválni.

16.2 Üzemképtelen mozdony (hidegen) vontatása

16.2.1 Mozdony vontatása üzemképesen illetve hidegen

Üzemképes mozdony másik mozdonnal történő vontatása,
nem (teljesen) üzemképes mozdony (hidegen) vontatása.

Általános tudnivalók

Kikapcsolt akkumulátor esetén

- A kiegészítő fék fékez (nyugvóáramú működés) és
- A két fékvezérlő számítógép kikapcsolva.

Az ebből eredő korlátozások:

- A rugóerőtároló féknél a tömlőszakadás védelem hatástalan,
- A csúszásvédelem nem aktív és
- A vonatnemválasztó relé nem vezérelhető ezért automatikusan csak a P-féknem működik.

Ezek a korlátozások, illetve a megteendő intézkedések mind kikapcsolt, mind hideg mozdony vontatása esetén egyaránt érvényesek.

Teendők

Mozdony üzemen kívül helyezése:

- Főmegszakítót kikapcsolni.
- Áramszedőt leengedni.
- Az irányváltó kapcsolót „0”-ba tenni.
- A vonatbefolyásoló berendezést kiiktatni.
- Az akkumulátort kikapcsolni.
- A mozdonyt megfutamodás ellen biztosítani, és a másik járművel összekapcsolni.

Beschreibung	Doku-Nr.: F0489.38.1_020701	Seite 4 von 12
	Stand: 01.07.2002	Version 1.1
ES64U2-V4/V5		Kapitel 16

Géptérben teendők:

- A kiegészítőfék levegős elzáróváltóját (ZuBas) elzárni.
- A rugóerőtároló fék elzáróváltóját elzárni.
- Mindkét forgóvázat levegősen kiiktatni.
- A „hidegmeneti”-váltó állását ellenőrizni, nyitva van-e, ha a két jármű között a főlégtartályvezeték nincs összerakva.

A járművön kívül teendők:

- Mind a 4 rugóerőtároló féket a vészoldó kétszeri meghúzásával kioldani.

A géptérben teendők:

- A forgóvazak levegős kiiktatóváltóit ismét kinyitni.

A hátsó vezetőfülkében teendők:

- Szükség esetén a vész-zárfényt bekapcsolni.

A vontató mozdonynál teendők:

- Fékpróbát megtartani.

Figyelem!!! A rugóerőtároló fék kijelzőablaka vészoldás esetén is vöröset (befékezve) jelez, ezért vészoldás esetén a kijelző érvénytelenségére ügyelni kell.

Gurulási próba.

Amennyiben a mozdony „P”-féknemben nem vontatható, úgy a mozdony folytatólagos fékjét ki kell iktatni és ki kell levegőzni.

A folytatólagos féket a kormány szelep kiiktató váltójával, illetve az „R-tér” elzáróváltójával kell kiiktatni.

Figyelem!!! A mozdony üzemen kívül helyezett fékkel közlekedik!

16.2.2 Kikapcsolt, hidegen vontatott mozdony leállítása

A mozdonyt megfutamodás ellen megfelelő eszközzel biztosítani.

- A mozdonyt a vontató mozdonyról leakasztani.

A következő teendőket csak a járműre típusismerettel rendelkező mozdonyvezetők végezhetik el:

Géptérben:

- A kiegészítőfék elzáróváltójának (ZuBas) nyitása.
- A rugóerőtároló fék elzáróváltójának nyitása.
- A kormány szelep és „R-tér” kiiktatóváltójának nyitása.

A hátsó vezetőfülkében:

- Szükség esetén a vész-zárfény kikapcsolása.

Figyelem!!! A jármű tartós leállítása esetén a zárfényt feltétlenül ki kell kapcsolni az akkumulátor lemerülésének elkerülésére.

Beschreibung	Doku-Nr.: F0489.38.1_020701	Seite 5 von 12
	Stand: 01.07.2002	Version 1.1
ES64U2-V4/V5		Kapitel 16

1-es vezetőfülkében:

- Az akkumulátort bekapcsolni.
- Az irányváltókapcsoló karját az irányváltóba behelyezni.
- A rugóerőtároló féket üzembe helyezni.
- Először „Oldás” majd rögtön „Fékez” nyomógombot működtetni és a jelzőlámpa jelzését ellenőrizni: A „Fékez”-jelzésnek jeleznie kell.
- Az irányváltó kapcsolót ismét „0”-ba tenni.
- Az akkumulátort kikapcsolni.

16.2.3 Tolatás két összekapcsolt mozdonyal

Tolatás legfeljebb 1 óra időtartamban

Ha két összekapcsolt mozdonyal oda-vissza tolatási mozgásokat kell végezni, a második mozdonyt nem kell üzemben kívüli állapotba kapcsolni. Elégséges az ES64U2 típusú mozdonynál a következő kapcsolások elvégzése:

- Főmegszakítót kikapcsolni.
- Az áramszedőt leengedni.
- A kiegészítőféket oldani.
- A folytatólagos féket befékezni (teljes fékhatással).
- Az irányváltó kapcsolót „M”-állásba tenni.
- A mozdonyvezetői fékezőszelepet ismét „Menet”-állásba tenni.
- A vonatbefolyásoló berendezést kiiktatni.
- Az akkumulátor marad bekapcsolva.
- A másik mozdonyra átmenni.

16.3 Rugóerőtárolós fék kézi működtetése

16.3.1 Rugóerőtárolós fék oldása mágnesszeleppel

A mozdonyt a kiegészítőfékkel vagy a folytatólagos fékkel befékezni.

Kikapcsolt akkumulátor esetén a rugóerőtárolós fék a fékállványon elhelyezett mágnesszelep kézi működtetésével feloldható (baloldali piros nyomógombot megnyomni).

A készletlégtartály 40 l-es térfogata a jármű levegőmentes állapota esetén (nincs utántáplálás a főlégtartály felől) 4-szeri fékezéshez és oldáshoz elég.

16.3.2 Rugóerőtárolós fék kézi oldása a vészoldóval

A rugóerőtárolós fék hibája vagy csősérülés esetén a féket ki kell iktatni és kézzel ki kell oldani.

A vészoldót csak teljesen légtelenített rugóerőtárolós fék és fékhenger esetén szabad működtetni!

Beschreibung	Doku-Nr.: F0489.38.1_020701	Seite 6 von 12
	Stand: 01.07.2002	Version 1.1
ES64U2-V4/V5		Kapitel 16

Figyelem!!! A rugóerőtárolós fék vészoldása után a mozdonyfék hatástalan. Ezért vészoldás előtt a mozdonyt megfutamodás ellen biztosítani kell, vagy egy másik befékezett járműhöz, vonathoz kell kapcsolni, vagy alátéttel kell biztosítani. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a vészoldást csak egy forgóváznál szabad végrehajtani.

Teendők

- A rugóerőtárolós fék elzáróváltóját a fékállványon elzárni (függőleges).
- Ha a mozdony megfutamodás ellen biztosított, a két forgóvázat levegősen kiiktatni.
- Mind a négy rugóerőtároló fékhengert az oldókarral kioldani (kétszer egymásután a vészoldót meghúzni).
- A forgóvázakat levegősen visszaiktatni.
- A rugóerőtárolós fék oldott állapotát gurulási próbával ellenőrizni.
- A rugóerőtárolós fék kijelzőablaka vészoldás esetén is vöröset (befékezve) jelez, ezért vészoldás esetén a kijelző érvénytelenségére ügyelni kell.
- Figyeljen arra, hogy a mozdonyt leállításkor megfutamodás ellen megfelelően biztosítsa!

A rugóerőtárolós fék működőképességének visszaállítása.

Előkészületként az akkumulátor bekapcsolva.

- A rugóerőtárolós fék elzáróváltóját a fékállványon kinyitni.
- A vezetőfülke hátfalon a rugóerőtároló fék „Oldás” majd közvetlenül „Fékez” nyomógombját működtetni.
- A kijelzésnek az aktuális állapotot jeleznie kell.

16.4 Kényszerfékezés

Kényszerfékezés esetén a fékfővezeték a mozdonyvezetői fékezőszelep működtetése nélkül kerül leürítésre.

Kényszerfékezést válthat ki:

- Éberségi berendezés,
- Vonatbefolyásoló berendezés (LZB/PZB/Indusi/MÁV EVM),
- Vonatszakadás vagy hibás fővezeték.

Ezekon kívül az alábbi hibák váltanak ki kényszerfékezést:

Befékezett rugóerőtárolós fék $V > 10 \text{ km/h}$:

- A rugóerőtárolós fék befékezése 10 km/h felett kényszerféket vált ki. A kényszerfék automatikusan old, ha a sebesség 10 km/h alá csökken.

Kiiktatott kiegészítőfék:

- Kiiktatott kiegészítőfék esetén a fékezőszelep karjának fékező állásba való helyezésekor kényszerfékezés következik be.

Beschreibung	Doku-Nr.: F0489.38.1_020701	Seite 7 von 12
	Stand: 01.07.2002	Version 1.1
ES64U2-V4/V5		Kapitel 16

A távvezérelt jármű fékje befékezve:

- Ha a távvezérlő jármű a távvezérelt mozdonynál befékezett állapotot érzékel, kényszerfékezés következik be.
- A távvezérlő járműnél a befékezett állapot vontatástiltást eredményez, amely mindig a menetszabályzó karral nyugtázható.

Az akkumulátorfeszültség kiesése (110 V):

- Az akkumulátorfeszültség kiesése esetén a vonatbefolyásoló mágnesszelepe elejt és a fővezetéket egy nagyobb keresztmetszeten keresztül légteleníti.

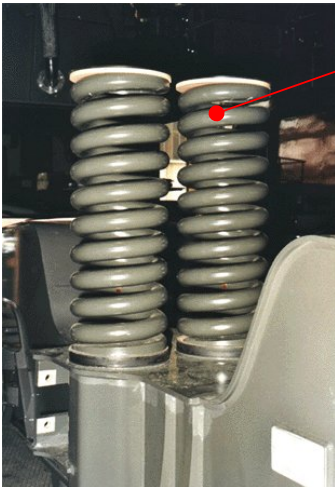
A levegősfék hosszabb ideig fékez

- Menetközben egy hibajelzés a levegősfék hosszabb idejű befékezett állapotára figyelmeztet, a levegősféket egy meghatározott időn belül fel kell oldani, illetve nyugtázni kell, ellenkező esetben kényszerfékezés következik be.
  - „Kompenzáló féket” 90 másodpercen belül nyugtázni.
  - A kiegészítőfék karja 60 másodperc után sincs „Oldás”-állásban.
  - 90 másodpercnél hosszabb ideig befékezett állapotú folytatólagos fék.

16.5 Mechanikus sérülések

16.5.1 Szekunder rugózás

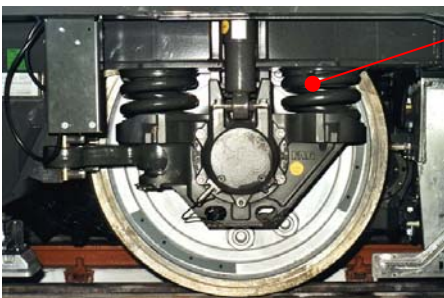

Egy vagy két törött flexicoil rugó:

- $V_{\max} = 30 \text{ km/h}$.
- A következő állomásig közlekedni.

Abb. 16- 1: Szekunder rugózás a forgóváznál

16.5.2 Primer rugózás

Törött csavarrugó:

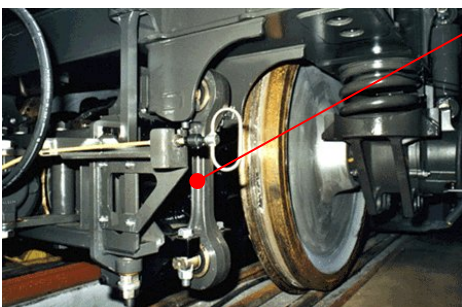
- $V_{\max} = 50 \text{ km/h}$.

Két törött csavarrugó:

- $V_{\max} = 10 \text{ km/h}$.
- A következő állomásig közlekedni.

Abb. 16- 2: Kerékpár a primer rugózással

16.5.3 Ingás felfüggesztés

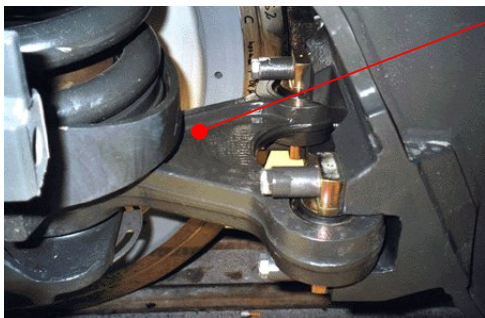

Törött ingás felfüggesztés vagy rögzítőcsavar:

- $V_{\max} = 30 \text{ km/h}$.
- Az érintett forgóvázat a géptérben a selejtezőkapcsolóval leselejtezni.
- Az érintett forgóvázat levegősen kiiktatni.

Abb. 16- 3: Ingás felfüggesztés

16.5.4 Kerékpár vezetőkar

Törött vezetőkar vagy rögzítőcsavar:

- $V_{\max} = 50 \text{ km/h}$
- Az érintett vontatómotort leselejtezni a hozzátartozó szellőzővel együtt (motorvédő kapcsolóval).
- Az érintett forgóvázat levegősen kiiktatni.

Abb. 16- 4: Kerékpár vezetőkar

16.5.5 Lengéscsillapítók

Hibás lengéscsillapító:

- Nincs korlátozás, néhány napon belül kicserélni.

16.5.6 Kerékpárcsapág

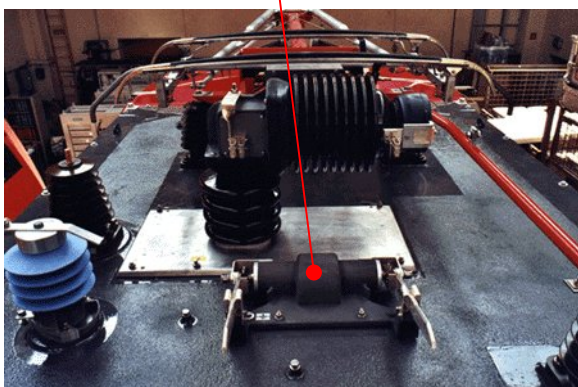
Hőnfutott csapág esetén:

- $V_{\max} = 30 \text{ km/h}$.
- Közlekedés csak a következő állomásig.

16.6 Földelések

A mozdonytetőn való munkavégzés illetve a segédüzemi állványnál biztosíték csere esetén a mozdonyt le kell földelni.

Földelőkapcsoló

Biztonsági kulcs(az áramszedő elzáróváltóból)

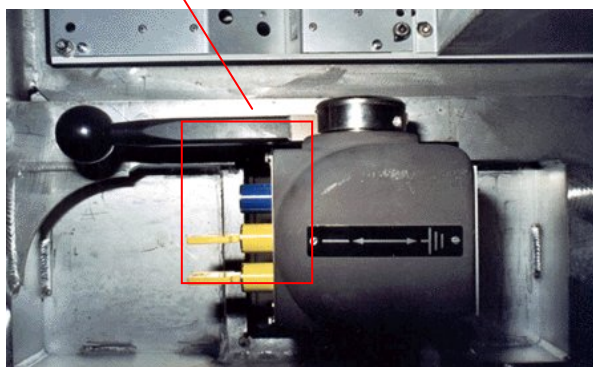
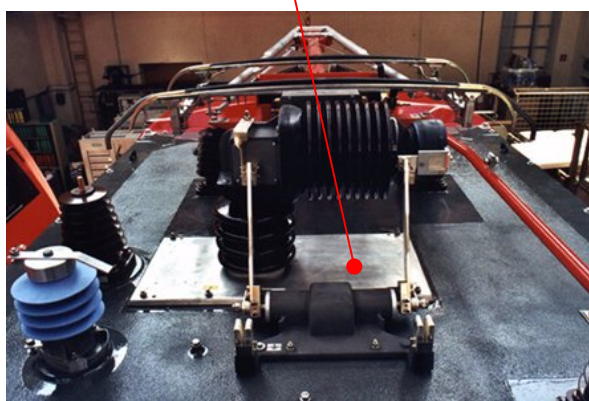

Abb. 16- 5: Tető(földelőkapcsoló nyitva)

Abb. 16- 6: Földelőkapcsoló a géptér felől nézve, „üzem”-állásban

- A mozdonyt megfutamodás ellen biztosítani.
- A mozdonyt üzemén kívül helyezni (főmegszakítót kikapcsolni, az áramszedőt leengedni).
- Meggyőződni arról, hogy az áramszedők le vannak engedve.
- Az áramszedő levegős elzáróváltót elzárni és a biztonsági kulcsot elfordítani és az elzáróváltóból kivenni.
- A kulcsot a földelőkapcsolóban elhelyezni és elfordítani.
- A földelőkapcsoló karját ütközésig elfordítani.
- Egy kulcsot a földelőkapcsolóból kivenni.

Földelt állapotú földelőkapcsoló

Biztonsági kulcsok a földelőkapcsolóban (az áramszedő elzáróváltóból kivett kulcs is)

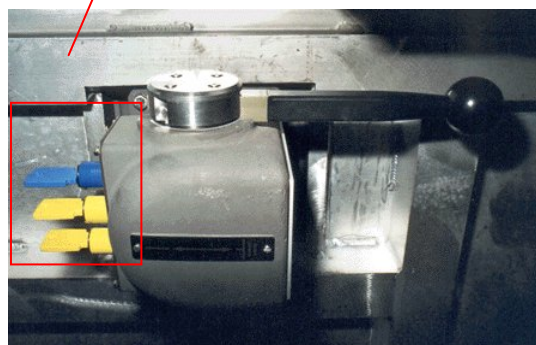

Abb. 16- 7: Tető (földelőkapcsoló földelt állapotban)   Abb. 16- 8: Földelőkapcsoló a géptérben (leföldelt állás)

A visszaföldelést az ellenkező sorrendben kell elvégezni.

16.7 Teendők tűz esetén

Amennyiben tüzet észleltünk a következő intézkedéseket kell megtenni:

- Nyugodtan, megfontoltan kell intézkedni.
- A személyek mentése a legfontosabb intézkedés minden más előtt.
- A mozdonyrádióval egy vész hívást kezdeményezni/leadni. Ezzel egyidejűleg egy megfelelő megközelíthető helyen megállni.
- A vonatot megfelelően állvatartani
- A vonatszemélyzetet az esetről értesíteni.
- A fűtési fővezetéket feszültségmentesíteni.
- A főmegszakítót kikapcsolni.
- Az áramszedőt leengedni.
- Az ajtókat, ablakokat amennyiben lehet zárva tartani.
- Vigyázni az ajtók nyitásakor: szúróláng lehetséges!

- A feszültség alatt álló berendezéseknél a megközelítési távolságra ügyelni (a főmegszakító kikapcsolása után is!).
- Amennyiben lehetséges a vezetőfülkékben található kézi tűzoltó készülékekkel a tűz leküzdését megkezdeni.
- Az eloltott tűz helyét felügyelet alatt tartani.
- A tűz eloltása után a tűz terét alaposan kiszellőztetni, ezzel a keletkezett gázok eltávolíthatók.
- A már használt kézi tűzoltó készülékeket a helyükre ne tegyük vissza. Csak újat/feltöltött készüléket szabad elhelyezni.

Felvilágosítás a tűzoltóság részére

A mozdonyban csak széndioxid vagy hab nélküli vizes oldóanyagot szabad felhasználni!

16.8 Téli üzem

Intézkedések jég és hó esetén.

16.8.1 Üzembe helyezett mozdonynál

A homokolóladák és a légszárító fűtését a járművezérlő 7 °C alatt automatikusan bekapcsolja.

A következőket kell megtenni:

- Rugóerőtárolós féket befékezni.
- Főmegszakítót kikapcsolni.
- Áramszedőt leengedni.
- Az irányváltó kapcsolót „0”-ba helyezni.
- Az irányváltó kapcsolót „V”-állásba helyezni
- Az áramszedőt felengedni.
- Főmegszakítót bekapcsolni.
- A képernyőn megjelent hibaüzeneteket nyugtázni.
- A mozdonyvezetői fékezőszelepet „Menet”-állásba tenni
- A kiegészítőféket feloldani.
- Mindkét vezetőfülkében a klímaberendezést bekapcsolni. Az üzemmódválasztó kapcsolót „Auto”-állásba kapcsolni, és a hőmérséklet alapjelet 18 °C-ra (függőleges) állítsuk be.
- A géptérajtókat nyissuk ki.

Az üzemben hagyott járművet legalább kétóránként ellenőrizni:

- Az áramszedőt leengedni és ismét felengedni.
- Az akkutöltést ellenőrizni.
- A hibaüzeneteket megnézni és megszüntetni.
- Ügyelni a helyi előírásokban foglaltakra!